

«Народ» излази сваког дана по подне.

Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.

Власник КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

НАРОД

Рукописи се не враћају. Огласи и белешке наплаћују се по погодби. Редакција је у улици Коломбо број 6.

Хигијена и политика

Наше је најдубље уверење, да хигијена сачињава најважнију унутрашњу политику једне демократске земље. Нама је врло јасан предочни циљ хигијене. Ако је и демократија циљ добродетељности, ако је демократска политика за то, да народ добије максимум слободе, напретка и благостања, онда се хигијена и демократија налазе на истом путу са истим циљевима. Хигијена истиче друштву захтеве о његовом уређењу, који значе остварење онога, што траже најслободомнији у политици. Остварењем друштва, како претпоставља хигијена, свет би се претворио у рај божје Нугеае, у коме би био могућ максимум напретка и савршавања за сваког појединог. Можда ће се о овоме неки од т.зв. присталица конкуренције и борбе за опстанак иронично насмејати, пошто би, по «научним» уверењима тих дубоко-мислених људи, овакво уређено друштво благостања и осигурања свих потреба само покварило људе, те би престали да раде и на тај начин би се укочио напредак. Нама изгледају жалосне те ограничене присталице теорије о невољним и гладним људима, који се због глади напрежу те раде и тако окрећу долап напретка. Ми се видимо слепилутих «научних глава», које не виде колико умова беспућа, повратно пропада друштво, јер живи у мраку невоље и глади. И ови се теоричари ра-

зумеју само тако, ако се сматрају за несретне и неспособне, којима је рад тежак као робија и који би први престали правити своје теорије, кад би им се осигурао угодан живот. Они цене своје људе по себи.

Нарочито нашем народу ће бити потребна после рата санитарско-хигијенска унутрашња политика. Једна најважнија потреба предстоји нам: опоравити и подићи што пре наш намучени народ, потпомоћи што бржу репродукцију. А ово је управо проблем социјалне хигијене и медицине.

Наша санитарска политика и пре рата кретала се само у једном правцу: подизале су се установе и постављали лекари за лечење болесних. Не може се одрицати велика важност и потреба куративне медицине. Али никада санитарска управа не сме да занемари и хигијенско-превентивну грану медицине. После рата пак организација ове гране медицине питање је опстанка нашег народа.

Поље рада ове гране медицине заседа дубоко у народни живот и простире се на све проבלеме, који нам предстоје. Сви ти проблеми социјалне важности, имају да се реше унутрашњом политиком државе.

Проблем станова, уређење вароши и села, сушење бара, регулација река, уређење пивањих вода и чесми, питање о намирницама, борба против заразних болести, туберкулозе, сифилиса, алкохолизма,

борба против смртности одојчади и деце, проблем о одржању и гајењу њиховом, питање о школској деци и шегртима, проблеми радничке заштите и осигурања, женски рад, радионице и фабрике, сеоски рад и дугачка листа других сличних проблема — све то нису само проблеми чисте, непристрасне науке. Наука је само дала своју реч о томе, како их треба решити. Демократска, унутрашња политика има да прими на чела науку у своје политичко вјерује. Она мора да извојуже остварење њихово, ако хоће да је народна политика.

Политичке странке код нас о томе готово су мало водиле рачуна. После рата оне морају такву политику водити.

Др. Ст. З. Ив.

МОРАЛ КОД НЕМАЦА

Париз. — Дописник «Тана» код енглеске војске јавља:

«Објављивао сам, кад год се догодило, да су се Немци енергично одупирали; самим тим дозвољено ми је да изнесем и обратне случајеве. Ови случајеви су сада врло чести нарочито према првој енглеској армији. За последњих 48 часова десили су се овакви догађаји:

«Прејуче у тренутку напада, који су извршили Енглези, један немачки батаљон, јако утврђен, чим је приметио енглеску пешадију праћену тенковима, напустио је своје заклоне и у највећем нeredу отпочео да бежи. На догледу су се лепо видели официри и подофицири како задржавају бегунце.

Неколико тренутака доцније један низ немачких аутомобила, довео је једну дивизију у помоћ. Енглеска артиљерија одмах је

отворила ватру и Немци су претрпели притичне губитке. Паника је обузела дивизију, која је отпочела да бежи. Дубоко у позадини, иза Камбреа успели су да похватају остатке ове дивизије. Дивизија је одбила да уђе у борбу. Генерал командант дивизије послао је патроле пред Енглезе, а ове чим су дошле до борбене линије, саме су се предале.

Сутра дан дивизија је добила наредбу за напад, опет су трупе одбиле. Генерал је послао патроле поновно, но и оне су се предале као и прве. Чим су стигли у позадину код својих другова, који су раније заробљени, ови су их дочекали са громогласним ура!»

ГУРКО О СИТУАЦИЈИ

Лондон. — «Уикли Диспач» доноси интервју са руским генералом Гурком, који каже: «Немачка је команда изгубила сваки изглед да постигне неко решење на западном фронту, из следећих разлога: Немачка врховна команда била је уобразила да је западни фронт много слабији што у ствари није. Она је полагала много на нејединство у нашој команди. Немачке трупе које су дошле на западни фронт са источног, нису одговориле очекивањима. Оне су пробавиле чиставу једну годину у рововима у Русији, не водећи никакве борбе и вероватно су заражене руским револуционарним духом. Савезничке снаге, нарочито авијатика, веома су јаке.

Сада је Лудендорф принуђен, да ствара нове планове, јер није успео да заустави напредовање Савезника. И ако споро, повлачење принуђава Немце да евакуишу територије,

које су по цену огромних жртава заузели и садашња тактика упропастиће морал у војсци, којој се предаје, да је офанзива суштина победе.»

У АРХАНГЕЛСКУ

Париз. — Окупацијом Архангелска и организацијом Северне Републике, побољшала се јако економска ситуација ових крајева, која је до сада била врло бедна.

Поводом тога «Тан» пише: Традиционални трговачки односи између Белог мора и северне Норвешке, која су прекинута услед руске анархије и услед падања рубље, отпочели су и изгледа, да ће ове године бити врло живи, захваљујући емисији нове монете, коју је издала влада у Архангелску. Још од пре много векова, мале једрилице односиле су сваке године брашно у земље северне Норвешке, а враћале се са сувом рибом на обале Белог мора. Лист «Афтенпостен» из Христијаније јавља да је тридесет ових једрилица на путу за Норвешку.

На овај начин Савезници су осигурали снабдевање брашном становника северних обала Белог мора, који и у време мира немају у својој земљи брашна, што је најбоља политика, коју ће Савезници продужити у овим земљама.

Листови који бране трговачке интересе у Норвешкој, јављају, да становништво поздравља савезничке трупе и повратак сигурности, коју су оне донеле.

ДРЖАЊЕ АЛЗАШАНА

Париз. — Према документима, које је ухватила француска војска и који се налазе у министарству спољних послова, види се, да немачку врховну команду у великој брини држа-

ње војника из Алзаса и Лорена, а исто тако и Пољака.

Неколико војника, који су дошли са источног фронта, услед побуне на фронту, били су интернирани у логору Беверло, али су се и ту побунули. У кронпринчевим армијама нарочито је било инцидената, услед чега је фон Ратенов издао заповест, позивајући команданте батаљона, да поднесу рапорте о Алзашанима и Лоренцима и да назначе мере које треба против њих предузети.

Најзначајнија је заповест генерала Вајде. У њој се каже: «Другови, међу војницима се налази велики број људи рођених у Алзасу, који су одлучили да издаду своју домовину. Треба једном за свагда уништити зло у корену и спречити ове

издајнике, да изврше према домовини злочин. Сваки војник, који пријави једног од ових издајника, испуниће своју свету дужност према домовини. Помозите ми дакле да ухватим ове несрећнике, који нису још ухапшени. Ове индивидуе, које ми тражимо, говоре међусобом француски певају француске песме и састају се на скривеним местима и у шумама, тражећи да помажу непријатељеве планове и да нашkode својој домовини.»

ОСИГУРАЊЕ РАТНИКА

Рим. — По споразуму између италијанског министра финансија, Нити и делегата Чехословачког Народног Већа, сви чехословачки ратници, који се боре у Италији, добиће исте полице осигурања, које добијају италијански официри и војници.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Париз. — Португалски лист «О Секуло», који излази у Лисабону пише: «Постоји једна неоспорна чињеница: После друге савезничке победе на Марни, Немачке се повлачи, узастопче говен од савезничких армија. Где ће се зауставити? на познатој Хинденбургској линији? Али ова — ми смо то већ доказали — није неосвојима.»

Париз. — Ево појединости о војничкој ситуацији на западном фронту:

Операције су се наставиле без прекида. Немци притискивани са свих страна били су принуђени на ново повлачење на целом фронту Ремс—Ипр, на простору од 230 километара. Главни добитци у овој периоди јесу: Најпре напредовање са реке Веле на Емону, комбиновано са напредовањем у правцу Сасон-

Лаон. Овим двоструким покретом Савезници су се с једне стране приближили Шмен-де-Дам, одакле је почела немачка офанзива у мају месецу, а с друге стране Савезници угрожавају Немце на западу са бока енглеским успесима у пределу Араса, где је Хинденбургска линија била пробијена на доста великом фронту и доста у дубину. Чим се овај покрет према Камбреу изведе у дело, Хинденбургска ће линија бити опасно заgroжена у свом јужном делу, и онда се може очекивати непријатељско повлачење широким обима.

Број заробљеника рачуна се приближно на 200.000 и обилан ратни плен у артиљерији и другом материјалу.

У кратко поновивши данашњу ситуацију, констатујемо, да је маршал Фош див-

ФЕЛТОН

ГИ ДЕ МОПАСАН:

ОСЛОБОЂЕНА

Упала је као хитац кроз стакло, мала маркиза од Ренси, и отпоче да се смеје пре него што је почела да говори, да се смеје са сузама, као што је учинила месец дана раније, објављујући својој пријатељици, да је преварила маркиза из освете, баш из оне свете и то само једанпут, јер је он био сувше глуп и сувше љубоморан.

Мала бароница од Гранжери баци на канабе књигу, коју је читала и посматраше радознало Анету смејући се.

На крају она упита:

— Шта си још урадила?

— Ох!... драга моја... драга моја... То је врло забавно... врло забавно... замишља сам ослобођена!

— Како си их прибавила?

— Како сам их прибавила?... Ево! Ох! била сам јака, врло јака. Од пре три месеца он је постао одвратан, суров, груб, деспот, гнусан. Рекох сама себи: То не може дуже трајати, развешћу се. Али како? То није лако. Покушала сам да ме туче. Он није хтео. Он ме је присиљавао од јутра до мрака да излазим кад нисам хтела, или да остане код куће када сам желела да вечерам у вароши; живот ми је постао неиздржљив од почетка до краја недеље, али ме није тучо.

«Потрудим се да дознам да ли има љубазницу. Да, он је имао једну, али је располагао са хиљаду опрезности кад је ишао код ње. Заједно их је било немогуће ухватити. Погађај шта сам радила?»

— Не могу да погодим.

— Ох! ивида не би по-

годила. Замолела сам мога брата, да ми набави слику ове жене.

— Љубазнице твог мужа?

— Да. То је Жака коштало петнајест златника, цена једног вечера, од седам до дванајест часова, три златника на час, подумевајући ту и вечеру. Слика је добио поврх погодбе.

— Изгледа ми да је могао добити и јефтиније слике се макаквим лукавством да... да... да не буде принуђен, да узме у исто време и оригинал.

— Ох! она је лепа. То се допало Жаку. И затим, требало су ми појединости о њој, физичке појединости о њеном стању, прима, боји коже, једном речју о свему.

— Не разумем.

— Видећеш. Кад сам дознао све што је требало знати, отишла сам код њеко да кажем... год једног човека од послова, знаш,

од оних људи, који се зајимљају пословима свију врста... свију природа... аријената...

...од оних људи... најпошле то разумеш.

— Да, скоро. И ти си му казала!

— Казала сам показујући му слику Кларисну (Она се зове Кларисе); «Господине, потребна ми је собарица, која личи на ову слику Хоћу да је лепа, елегантна, отмена и чиста. Платићу је колико треба. Ако ме то буде стало десет хиљада франака, у тољко боље. Потребна ми је за три месеца.»

Овај човек био је врло зачуђен. И упита:

«Жели ли госпођа да је безрекорна?»

Поцрвенех и промуцах: «Па да, као што треба.»

Он продужи: «...И... као во обичају...»

Нисам се усудила да одговорим. Направио главом

знак као да сам хтела рећи: не. Затим, на једанпут, разумедох да он страховито сумња, и узвикнух, гуспођо, мирис је битна ствар, бећи присуство духа: «Ох! да би се завоео неки човек; господине... то је због мог јер му несвесно обнавља мужа... који ме вара... који успомене, које га нагониме вара у вароши... и ја на дејство; мирис му помухоћу... и ја хоћу, да ме вати дух тјомом, збуни га и ра код куће... ви разумете... да би га ухватила на делу...»

Тада, човек поче да се смеје. Разумедох из његовог погледа да ме високо цени. Чак је налазио, да сам врло јака. Кладила би се, да је у томе тренутку желео, да ми стегне руку.

Рече ми: «За осам дана, госпођо, свршићу вашу ствар. И ако буде потребно променићемо особу. Ја одговарам за успех. Ви ћете ми платити, тек по свршетку. Најзад ова фотографија представља љубазницу вашег мужа?»

«— Да, господине.

«Дивна особа, лажно мршава. И какав мирис?»

«Нисам разумела; упитам: — Како, какав мирис?»

«Он се насмеја: «Да, готто сумња, и узвикнух, гуспођо, мирис је битна ствар, бећи присуство духа: «Ох! да би се завоео неки човек; господине... то је због мог јер му несвесно обнавља мужа... који ме вара... који успомене, које га нагониме вара у вароши... и ја на дејство; мирис му помухоћу... и ја хоћу, да ме вати дух тјомом, збуни га и ра код куће... ви разумете... да би га ухватила на делу...»

Тада, човек поче да се смеје. Разумедох из његовог погледа да ме високо цени. Чак је налазио, да сам врло јака. Кладила би се, да је у томе тренутку желео, да ми стегне руку.

Рече ми: «За осам дана, госпођо, свршићу вашу ствар. И ако буде потребно променићемо особу. Ја одговарам за успех. Ви ћете ми платити, тек по свршетку. Најзад ова фотографија представља љубазницу вашег мужа?»

«— Да, господине.

«Дивна особа, лажно мршава. И какав мирис?»

— Свршиће се —

комбинацијом контра-официза између Ене и Марне 5 јула и оне код Амиена 25 јула потпуно успео до сада: 1) да лиши Немце њихових добитка и нарочито њихових база, источно од Амиена и јужно од Марне, помоћу којих би учинили нове напоре да пресеку пут за Париз са северном и источном Француском; 2) да са Савезницима надмоћност у моралу; 3) да узме и задржи иницијативу операција: 4) да проузрокује огромно трошење људи и материјала код Немца и најзад да добије времена док сви Американци дођу, што ће неоспорно олакшати коначну победу Савезника.

Париз. — Енглеско француске трупе прогресивно поново заузимају своје старе ровове, које су имале пре немачке мартовске офанзиве. Али војни критичари, сви без разлике, сматрају да се ради о окупацији привременој, јер се Савезнички покрет јачајачи не сме зауставити.

Стратегијска ситуација иначе оправдава

оптимизам критичара. Од великог је интереса на пример, за Французе да се налазе на вратима Ла Фера, у моменту, када се на тако јасан начин појављује у немачкој војсци исцрпљење и расуло, што ће проузроковати ново повлачење немаца. Борба у ствари може трајати још најмање два месеца пре рђаве зоне.

ГЛАД У АУСТРИЈИ
Царих. — Према службеној статистици, коју публикује »Наје Фраје Пресе«, од почетка године до месеца јуна умрло је у Чешкој 400 лица од глади.

У Грацу је оброк хлеба смањен на 120 грама дневно. Према листовима, у провинцији је страшно глад. »Цајта јавља, да је окружни начелник Радовице изјавио, ако сељаци, велики сопственици и општински председници у округу не пошаљу довољно намирница, да ће бити принуђен да пусти услободу све привременике, пошто не зна чим да их храни. Иста је мера предузета и за Краков и Пшемисл.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Лондон. — Штокхолмски листови јављају да се у области Дона формира нова војска да се бори против болшевика.

Јављају из Владивостока да је пуковник Гари, командант чешких трупа, које наступају на Истоку, саопштио заузеће Чите и успостављење комуникација између Владивостока и Волге.

Лондон. — Енглеска је влада упутила руском месару за спољне послове Чичерину овај телеграм: »Добили смо вести о атентату против енглеске амбаседе у Петрограду. Дознали смо да је амбаседа опљачкана и све у њој уништено, да је убијен капетан Кромби, који је покушао да спречи приступ у амбасаду, и да је његов леш ујасно осакаћен. Ми тражимо одмах задовољење и да се неминујемо казне сви одговорни или учесници у овај грозан атентат.

У случају ако влада сов-

јета не буде дала потпуно и цело задовољење; у случају ако буду извршена нова насилна дела против енглеских поданика, Енглеска ће чинити одговорним лично чланове владе совјета и учиниће све могуће да их владе свих цивилизованих држава ставе ван закона и да не буду и мали нигде уточишта.

Атентат против енглеске амбаседе није изненадио никога јер су болшевичке власти већ 5 августа показале потпуно презирање свих принципа међународног права и међународних обичаја.

Енглеска влада је почела преговоре са болшевичким представником у Лондону Литвановом и исто је урадила преко неутралних представника у Русији, предлажући, да се изврши размена између савезничких мисија у Петрограду и Москви и болшевика који се налазе у Енглеској. Постигнут је споразум, а финске су власти гарантовале

прелаз преко Финске савезничких мисија.

ХИНДЕНБУРГОВ АПЕЛ

Лондон. — Енглеска штампа каже да је Хинденбургов манифест доказ немачког расула.

»Манчестер Гвардиан« подсећа на чињеницу, да је Хинденбург пре кратког времена рекао, да ће овај народ добити рат, који буде имао »јаче живце.«

Немачки порази су прави узрок кризе немачког морала и последњи Хинденбургов манифест неће га подићи.

»Морнинг Пост« каже, да Хинденбургов манифест неоспорно и јасно показује поремећеност морала у Немачкој.

Кад је Хинденбург почео писати сличне манифесте, то значи да је неспособан да добије битке.

Према »Дејли Крониклу« у Немачкој ствари иду врло рђаво, кад војнички идол — Хинденбург — налази за сходно да подстиче народ да буде уједињен.

Према »Дејли Експресу« Немачка је открила истину и цела Хинденбургова речитост неће спречи ову истину на њеном путу.

У КРУПОВОЈ ФАБРИЦИ

Амстердам. — Јављају из Есена, да су све групе радника из Крупове фабрике ушутиле у Берлин захтев, који је у ствари ултиматум. Металуршки радници траже десет диври кромпра недељно на једно лице. Они исто тако траже, да им се одмах уступи земљиште за сејање кромпира.

Пошто је држање радника врло енергично, власти ће бити принуђене да усвоје њихове захтеве.

ПОЉСКО ПИТАЊЕ

Амстердам. — Из Беча: Кнез Радзивил је изјавио уреднику »Фрејденблата«, да се сва важна пољско питања морају извести на чистину пре избора пољског краља.

Он је нагласио, да Пољска неће следовати примеру Литванаца, који су прогласивши за краља једног немачког војводу, компликовали ситуацију за себе и за немачког принца. Питање о избору краља морају добро испитати представници пољског народа.

АМЕРИКАНСКИ НАЧИН

Њујорк. — Америчка република пре свог одласка у Француску добијају кратку обуку из француског језика.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ
Артиљерија је била активна на разним тачкама фронта на Ени, Вели и у Шампањи, иначе ништа важније.

23 сата. — Одбили смо један немачки противнапад јужно од Рупи. Французи су задобили заробљеника и митраљеза у пределу Лафо и Сел Сир-Ен. Немци су покушали у шест махова, ноћу између 28 и 29 августа, и данас, да се приближе нашим новим положајима, али су сваки пут били одбијени. Французи су добили 150 заробљеника.

АМЕРИЧКИ КОМИНИКЕ
Успелим испадима у Лорену наша су одељења продрла у неријатељске ровове наневши непријатељу губитке и задобивши заробљеника.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ
Јуче смо напредовали у правцу Атији и Верманда. У вече је непријатељ поново снажно напао наше положаје западно од Гузокура. После жестоке борбе, напад је потпуно слоњен, сем на једној тачки, где је један наш положај остао у рукама непријатеља.

Јуче после подне и у вече било је локалних борби у близини Мевра и Екур Сен Кантена(?). На првом од ових положаја непријатељ је јаким нападом одбачен. У Екур Сен Кантен непријатељ је такође одбачен.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ
На висоравни Азиаго, енглеске су трупе извршиле сјајан испад, наневши непријатељу у борби прса у прса осветне губитке и задобивши 77 заробљеника, 8 митраљеза и обилан материјал.

У зони брда Азолоне, пошто смо убитачном артиљеријском ватром тукли непријатељске положаје, заузели смо их и задржали, упркос жестоке артиљеријске реакције и противнапада, који су били крваво одбијени.

С обзиром на локални карактер акције не-

ка. Војници најобичније изразе и њихов изговор уче помоћу грамофона.

Дневне Вести

БОМБАРДОВАЊЕ БИТОЛА
У вези јучерашњег извештаја о бомбардовању Битола, накнадно смо извештени, да је непријатељ порушио још 7 кућа.

За прошла 24 сата непријатељ је изабацио на ватру једну гранату. Жртава нема. Једна кућа оштећена.

У току ноћи смо мало напредовали западно од Еркегема.

Доцније. — Северно од Енеји извели смо рано изјутра успеле операције и померили смо у том месту наше линије задобивши извесан број заробљеника. У току дана наше су трупе напредовале на јужном делу борбене линије у околини Верманда.

Митраљеском ватром одбили смо данас по подне један непријатељски напад на једно наше одељење западно од Гузокура.

Водиле су се локалне борбе на северо-истоку од Вилиха и јужно од канала Ла Васе, које су нам дале извесан број заробљеника и допустиле нам да се учврстимо на неколико истакутих непријатељских тачака.

Непријатељска артиљерија дејствовала је веома снажно вечерас на сектору шуме Авренкур.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ
На висоравни Азиаго, енглеске су трупе извршиле сјајан испад, наневши непријатељу у борби прса у прса осветне губитке и задобивши 77 заробљеника, 8 митраљеза и обилан материјал.

У зони брда Азолоне, пошто смо убитачном артиљеријском ватром тукли непријатељске положаје, заузели смо их и задржали, упркос жестоке артиљеријске реакције и противнапада, који су били крваво одбијени.

С обзиром на локални карактер акције не-

пријатељ је претрпео нарочито тешке губитке. Задобили смо 61 заробљеника, од којих 4 офитира, 5 митраљеза, неколико стотина пушака и материјала сваке врсте.

У Вал д'Аоне, у Вал Арса и у Вал Орних наше су патроле продрле у непријатељске линије, оштетиле одбранбене линије и за-

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Лондон. — Јављају из Беча: Према турском листу »Вокуф«, турски министар финансија је закључио у Берлину зајам од 32 милиона лира.

Лондон. — Дописник »Дејли Експреса« из Женеве потврђује вест да је немачки канцелар поднео оставку.

Париз. — »Тан« јавља, да су Немци потопили још једну шпанску лађу, у близини Канарских острва. Вест још није потврђена.

Лондон. — Парламенту Пекингу именовано је за председника републике Се-ху-Чи-Тоанга, бившег потпредседника савета.

Цирих. — Принц Алберт фон Саксен-Вајмар, који је био капетан померанских кирасира, погинуо је у последњим борбама на западном фронту. Он је други син принца Вилема фон Саксен-Вајмар.

Штокхолм. — Једна финска полу званична агенција јавља, да је принц Фридрих Карл фон Хесен изјавио, да ће прамити финску круну.

Париз. — Јуче изјутра, у цркви Сен Пјер де Шато приређен је помен авиатичару Гјиммеру. Приступовали су преставници власти и авиатичарски корпус.

Цирих. — Бечки листови јављају, да су се у Вилаху, у Корушкој жене кад су дознале да ће се отпочети са продајом меса, у гомилама скупиле на пијаци. Сазнавши да килограм стаје 28 круна оне су отпочеле бурно протестовати. Приређене су демонстрације приликом којих је грађанство опљачкало све ра-

добиле оружја и заробљеника.

Јужно од Појте ди Пиаве заузеле су једно острвце уништивши целу посаду.

Непријатељска одељења, која су покушала да се приближе нашим линијама источно од језера Ледро и северно од Алтисимо, одмах су била задржана и растерана.

дње са намирицама. Нереди су се продужили преко целог дана.

Пошто су извршена многобројна хапшења демонстрације су се ваставиле и идућег дана.

Лондон. — Енглески престолонаследник ће ускоро посетити Сједињене Државе.

Париз. — Маршал Фост одговарајући на честитку, пољског народног одбора рекао је: »Срећан сам што могу поздравити младу пољску армију, чије се јединице већ боре на француском фронту за независност Пољске и за свету савезничку ствар.

Храбри пољски одреди у току последњих борби пролили су већ своју херојску крв.

Париз. — На неким тачкама упркос рђавог времена, борба се наставља око неколико села.

Јучерашњим заузећем Ласиња-Ле-Гран приближили смо се на 6 км. Сен Кантену.

БОЛУНСКИ ФРОНТ

На Струми и на завијутку Црне, непријатељска извидничка одељења која су покушала да се приближе нашим линијама, одбијена су.

После бомбардовања специјалним гранатама, непријатељ је покушао испад у наше ровове на Црној, али је одбијен и оставио је заробљеника у нашим рукама.

Наши авиатичари бомбардовали су станицу Демир Капије. Један наш апарат напао је митраљеском непријатељску комору на путу за Градско и нанео јој губитака.

МАЛИ ОГЛАСИ

Неумитна црна судбина не поштеди ни нас, већ нам смрт отрже у туђини, наше највеће благо, нашу ваду и понос, нашег милостивог јединца

† Милана-Миланче Ђака-матуранта гимназије у Француској

који је преминуо 14 августа тек год. у Ајачију на Корзици, у 18 години свога млађаног живота далеко од својих несрећних родитеља.

Ожалостени: мајка Зорка, отац Милорад Миловиновић, срески начелник деди Велизар Поповић окружни шумар, тетка Јулијана, ујаци: Алекса, Милорад и Михаило, стрици: Степан, брат од стрица Василије и остала многобројна родбина сада у поробљеној отаџбини — Србији.

ПОДЛИСТАК

МАРКИЗЕТА

— Роман од Фелдсана Шансора —

— Тако је! Да би постао славан, да мој престиж скочи у очима светине, потребан ми је један сензациони злочин, који би се наравно одиграо у Паризу, један злочин у коме би било исто толико доказа против оптуженога колекто и у његову корист.

— И ако сам жељан да ти будеш у води, ипак ми је у овом случају немогуће да те задовољим — заврши Миранд и прси у смех.

— У томе тренутку беху стигли на раскрсницу Монмартр, још увек пуну светлости и гуње.

— Пре но што ће проћи кроз масу света и гонди, које беху закрчала тротоаре и таче предграђа Мон-

мартра, Барзак ухвати Жака за мишку

— Твоја малопређашња шала подсетила ме је на нешто што сам требао да ти кажем као брату. Ти шалу тераш и сувине у крајност. Ја ти кажем, ако и даље овако продужиш, стећи ћеш врло ружан глас. Ово што је данас парадоксално постаје сутра истином, признај ми сам. Али, камије увек најпробитачније говорити истину.

— Шта, зар и ти, мој учитељу, ти који тако дивно изражаваш оно што мислиш?

— На сваки начин ваљда не масиш да изведеш закључак, да парадокси могу човека да доведу пред парадоксалну вистину?

Не велам ја то, али прост свет у то верује.

Стигавши у улици Гранж Бателијер, мирну и још суморнију услед наглог сумрака, они уђоше у једну стару зграду, подигнуту још за време Реставрације. Широке и доста ниске стенице од гранита са гвозденим оградом воде до петог спрата ове куће, већ ома разнолико насељене.

На првом спрату: трговачки агенти; на трећем: један судски извршитељ; на четвртном, биро за откуп признаница заложних банака, на петом, безначајне кираџије.

Други спрат ове зграде беше заузет канцеларијама листа »Потраживача«, Клод Барзак сгуни са својим пријатељем Жакм де Миранд у салу редакције. У њој је увек владало неред а под њом беше већ изгубио сваку боју, дајући при том изглед као да се

баш истога тренутка у њој извршила каква продаја, са својим црним дрвеним столцима над којима вишаху лампе са светлећим гасом, покривене некад зеленим а сада потпуно избледелим заклонима.

Славије столице поређане поред стола, допуњавале су овај намештај, нарочито удешен тако по жељи директора, да би се што јаче испољила његова скромност. О зидовима, неодредене боје, која је прелазила из прљаво беле у сумњиво жуто, беху окачене карикатуре политичара.

— Додаћу још који редак о оном елибману, са отшавеним цесвима на панталонама, кога су ухватили на делу једном у писоару.

— То се каже Вотер-клезет. »Потраживач« је озбиљан лист.

Два редактора вршили су коректуру; остали, ве-

ћиним млади репортери писали су дневне вести.

При појави Барзак овој скоро сви подигоше главе.

— Еле, Барзак! — Добар дан Миранде! — повикаше у глас њих неколико. Жак Миранд био је добро позната личност на великим булеварима; он је чак временом у време, овда онда улазио у редакције као пријатељ дилетант.

— Шта има новог?

— Ништа, одваги Барзак.

— На против, господо, отпоче Миранд, један догађај... У истом тренутку појави се на вратима готово свакућу један човек са проседом косом. На глави је имао полуцилиндер, левоу руку држао је у чепу свога излизаног, готово похићаног капута док је десном обртао штап.

— Дакле, шта је? запита он.

То је био Пегрива у костиму директора радикал-

ног листа »Потраживача« јер он имађаше више костима: костим за јавне зборове на Монмартру; костим неподмитљивог директора опозиционог листа; костим сталног посетиоца оперских кулиса; костим љубазника прве оперске и градице, чије је чари делало са једним бившим краљем, кога је син насилно збацио са престола; костим радикалног вође, који носи само у свечаним приликама кад треба срушити владу.

(Наставиће се)

САОПШТЕЊА

Стојан Кукљева, који је дошао из Русије, да се јави куму Милу Бајићу, 2, 2 број п. 21. Исто тако моли свакога који шта зна о њему, да га весте на ову адресу.

Петар Милићевић 4-то митраљ. одељење тражи Луку Мишевића, Луку Петровића и Пају Бунчића и Милу Лукића и моли их да му јаве адресу.